



## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi  
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ  
Theologiæ summa continetur**

**Petrus <Lombardus>**

**Mogvntiæ, 1632**

Vtrum scientia Dei poßit augeri vel minui vel aliquo modo mutari. A

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38829**

VTRVM SCIENTIA DEI POSSIT AV-  
geri, vel minui, vel aliquo modo mutari; vtrunque  
enim videtur posse probari.

## DISTINCT. XXXIX.

**P**Ræterea quæri solet: Vtrum scientia Dei pos-  
sit augeri vel minui, vtrunque enim videtur  
posse probari. Quod enim diuina sciētia pos-  
sit augeri vel mutari, hoc modo probatur: q[uod]a po-  
test Deus scire quod nunquam scit. Est enim aliquis  
qui non e[st] lecturus hodiè, & tamen potest esse, vi-  
legat hodie: potest enim hodie legere. Nihil autem  
potest fieri, quod non possit à Deo sciri. Potest er-  
go Deus scire hunc lecturum hodiè: potest ergo a-  
liquid scire quod non scit: ergo potest eius sciētia  
augeri vel mutari. Eademq[ue]; videtur posse minui  
est enim aliquis hodie lecturus quem Deus scit le-  
cturum. At potest esse, vt nō legat: ergo potest De-  
non scire hunc lecturum: potest ergo non scire  
aliqd q[uod] scit: ergo potest minui eius sciētia vel mu-  
tari. Ad quod dicimus, quia Dei scientia omnino  
immutabilis est, nec augeri potest vel minui. Nā  
vt ait Aug. in 15. lib. de Trin. Scientia Dei est ipsa  
*Cap. 13. ver.  
sus finem.*  
sapientia, & sapientia est ipsa essentia sive substantia Dei  
q[uod]a in illi<sup>9</sup> naturæ simplicitate mirabili, nō est aliud  
sapere, & aliud esse, sed quod est sapere, hoc est à  
esse. Ideoq[ue] nouit omnia verbum, q[uod] non ouit pater  
sed ei nosse de patre est. sicut esse: nosse enim & esse  
ibi vnum est. Et ideo patri sicut esse non est à filio  
ita nec nosse. Proinde tanquam seipsum dicens  
pater genuit verbum sibi coequaliter per omnia.  
Non enim seipsum integrè perfecte codicisset, si a-  
liiquid min<sup>9</sup> aut amplius esset in eius verbo, quam  
in se ipso. Hoc est ergo omnino verbum q[uod] pater, nō  
ramē est pater: q[uod]a iste fili<sup>9</sup>, ille pater. Sciunterge-  
inuicē pater & fili<sup>9</sup>, sed ille gignendo, iste nascēdo

Et  
sapi-  
simu-  
alter-  
sum-  
dere-  
vide-  
sciat-  
bilis-  
bilis-  
sape-  
scier-  
nasc-  
quo-  
thor-  
nin-  
omi-  
spir-  
erge-  
sent-  
tur-  
quo-  
scie-  
ctū-  
Opp-

P  
alic  
præ  
præ  
re  
fac  
scir  
scir  
tia  
err  
fir

UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

Et omnia quæ sunt in eorum scientia, in eorum sapientia, in eorum essentia, unusquisque eorum simul videt, non particulatim aut sigillatim velut alternatè conspectu hinc illinc: & inde huc: & rursus inde, velinde in aliud atq; aliud: ut aliqua videat nō possit, nisi nō vidēs alia: sed omnia simul videt, quorum nullum est q̄ nō semper videat & sciatur. Eius itaque scientia inamissibilis & inuariabilis est. Nostra v. scientia, & amissibilis, & variabilis, & receptibilis est: q̄a nō hoc est nobis esse, q̄ 13. infns. sapere vel scire. Propter hoc sicut nostra scientia illi scientiæ Dei dissimilis est, sic & nostrū verbū quod nascitur de scientia nostra, dissimile est illi verbo quod natum est de patre scientia. Ex hac auctoritate clare ostenditur, scientiam Dei omnino inuariabilem esse, sicut ipsa essentia Dei omnino inuariabilis est: & quod pater & fili⁹ cum spiritu Sancto. simul omnia sciunt & vident. Sicut ergo non potest augeri vel diminui diuina essentia, ita nec diuina scientia: & tamen conceditur posse scire quod non scit, & posse non scire quod scit: quia posset aliquid esse subiectum eius scientiæ, quod non est, & posset non esse subiectū aliquid quæst, sine permutatione ipsius scientiæ. Opposito, an Deus posuit nouiter vel ex tempore scire vel præscire aliquid.

B

Responsio.

Hic opponitur à quibusdam ita. Si Deus potest aliquid scire vel præscire, quod nunquam sciuit vel præsciuit: potest ergo ex tempore aliquid scire vel præscire. Ad quod dicimus. Potest quidem Deus scire vel præscire omne quod potest facere, & potest facere quod nunquam fiet. Potest ergo scire vel præscire quod nunquam fiet, nec est, nec fuit: nec illud scit vel sciuit, neq; præscit vel præsciuit, quia scientia eius non est nisi de his, quæ sunt vel fuerunt vel erunt, præscientia nō est nisi de futuris. Et licet possit scire vel præscire, quod nunquam est vel erit, nō

P 5

tamen